

Hoofdkade 95, 9503 HD Stadskanaal
Tel. & fax: 0599-614815
E-mail: info@gravita.nl / www.gravita.nl
Inschrijfnummer KvK: 02083322
Postbank 4491228
Fiscaalnummer 1345.68.266.B01

Handleiding PSU Boekhouden Light module Export

Versie: 1.01 – 16 maart 2005

INHOUD

1. Algemeen.....	2
2. Waarom exporteren?	3
3. De module Export	4
4. Speciale aandachtspunten voor de module Export.....	6
5. Bestandsformaat 'PSU'	7
6. Bestandsformaat 'XML Auditfile Financieel'	9

1. Algemeen

De module 'Export' van PSU Boekhouden Light plaatst de gehele boekhouding van één bepaald jaar in één (klein) bestand. Dit bestand zal alle onderdelen van de boekhouding bevatten: rekeningen, debiteuren, crediteuren, journaalposten, mutaties en facturen.

Het programma dient altijd te worden geïnstalleerd in de directory waar ook de boekhouding staat. Standaard zal dit 'C:\Program Files\PSUBL' zijn.

De gebruikersinterface is zeer eenvoudig. Er kan een jaartal worden opgegeven en een bestandsnaam. Het programma zal de beschikbare jaartallen opgeven, waarvan boekingen beschikbaar zijn. Het opgegeven jaartal dient zich in de opgegeven reeks te bevinden. De mogelijkheden bestaan uit een bestand in 'PSU' formaat en 'XML Auditfile Financieel'. Het voordeel van het 'PSU'-formaat is dat het bestand een stuk kleiner zal uitvallen dan het 'XML Auditfile Financieel'. Het voordeel van 'XML Auditfile Financieel' kan door de meeste administratie- of accountantskantoren én door de belastingdienst worden verwerkt.

De extensies zijn:

.blx	voor PSU formaat (zowel leesbaar als gecodeerd);
.xaf	voor leesbaar (met de ASC schakeling, zie verder) XML Auditfile Financieel;
.pbl.xfc	voor een gecodeerd XML Auditfile Financieel voor eigen gebruik;
.xfc	voor een gecodeerd XML Auditfile Financieel voor de belastingdienst.

De bestandsnaam van een XML Auditfile Financieel is beperkt tot een lengte van 8 tekens.

Het coderen en inpakken van het 'PSU'-formaat zal intern gebeuren, voor het XML Auditfile Financieel is gebruik gemaakt van het 'Inpakken console' programma van de belastingdienst.

Het programma PSU Boekhouden Light heeft niet alle benodigde informatie voor een volledige vulling van het 'XML Auditfile Financieel', met name op het gebied van de bedrijfsgegevens. Hiervoor zal, als de keuze wordt gemaakt voor 'XML Auditfile Financieel', een extra knop op het scherm worden weergegeven, waar de aanvullende verplichte gegevens kunnen worden ingegeven (zie hoofdstuk 6).

Tijdens het creëren van het bestand zal het programma aangeven welke posten op dat moment worden geboekt én eventuele fouten die worden gevonden. Eventuele fouten kunnen worden opgelost met de herstelprocedure van PSU Boekhouden Light. Het bestand bevat een aantal bijzondere onderdelen, die vooral belangrijk zijn bij het eventuele importeren. Deze worden beschreven in hoofdstuk 4.

Standaard zal het programma de informatie coderen. Het exportbestand kan ook worden gebruikt om boekhoudgegevens tussen verschillende locaties te transporteren. Het is dan belangrijk dat niet iedereen onderweg inzage heeft in de gegevens van de boekhouding. Het is mogelijk om de uitvoer van het exportbestand te forceren altijd leesbare bestanden te maken, met een opstartschakeling. Dit zal nodig zijn om eventueel de geëxporteerde gegevens in te lezen in bijvoorbeeld MS Excel. Deze mogelijkheid kan worden gebruikt door 'ASC' in de startregel van het programma te zetten, het programma opstarten met '.....\PSUBL-E.EXE ASC'. Als de ASCII-modus wordt gebruikt en er is in PSU Boekhouden Light een toegangscode ingegeven, zal het programma de toegangscode bij start opvragen, ter bescherming van de gegevens.

De module is een programma dat buiten het boekhoudprogramma om te starten is. Het is wel belangrijk om de boekhouding vooraf af te sluiten.

2. Waarom exporteren?

Er kunnen verschillende redenen zijn om een boekhouding te exporteren:

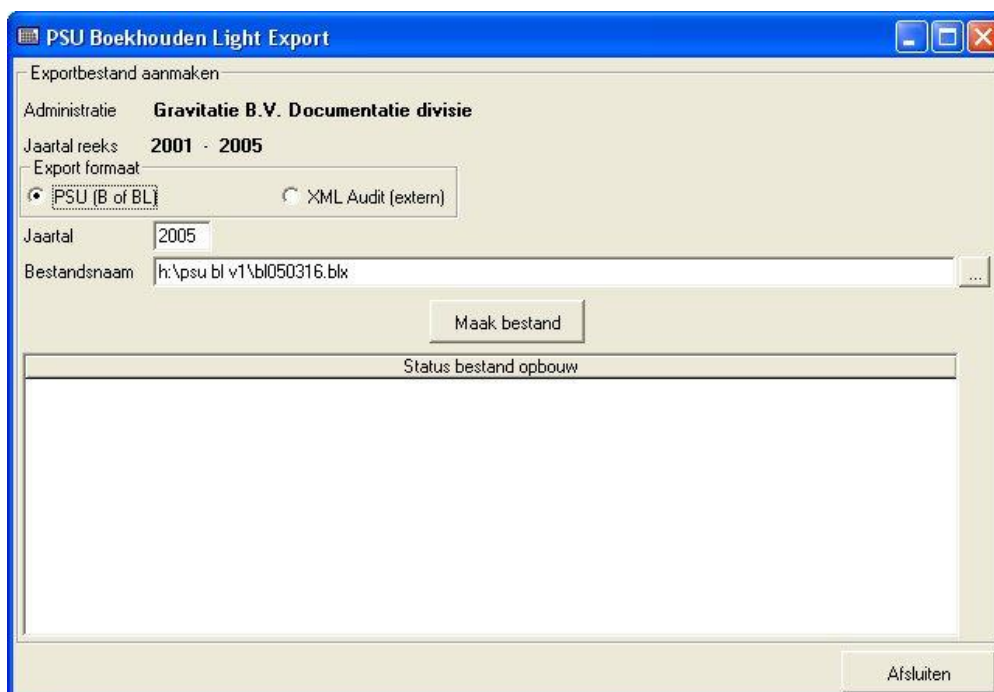
- back-up van de boekhouding;
- transport naar een ander programma, bijvoorbeeld PSU Boekhouden V4;
- consolidatie, meerdere exportbestanden naar één nieuwe boekhouding (alleen 'PSU'-formaat);
- als audit bestand, de mutaties afzonderlijk controleren met bijvoorbeeld MS Excel;
- als audit bestand, de boekhouding overbrengen naar administratie- of accountantskantoor;
- als audit bestand, de boekhouding op aanvraag opsturen naar de belastingdienst;
- het kopiëren van bijvoorbeeld rekeningen, debiteuren of crediteuren van de ene naar de andere administratie (alleen 'PSU'-formaat).

Het op deze manier geëxporteerde bestand kan via de importmodules van PSU Boekhouden Light of PSU Boekhouden V4 weer worden geïmporteerd in een boekhouding.

De in ASCII-modus gemaakte leesbare bestanden kunnen met bijvoorbeeld MS Excel worden gebruikt om buiten de boekhouding om controles uit te voeren op verschillende delen van de boekhouding. Met de regelindeling die in hoofdstuk 5 te vinden is kunnen de afzonderlijke velden worden aangegeven en zo per kolom in een spreadsheet worden ingelezen.

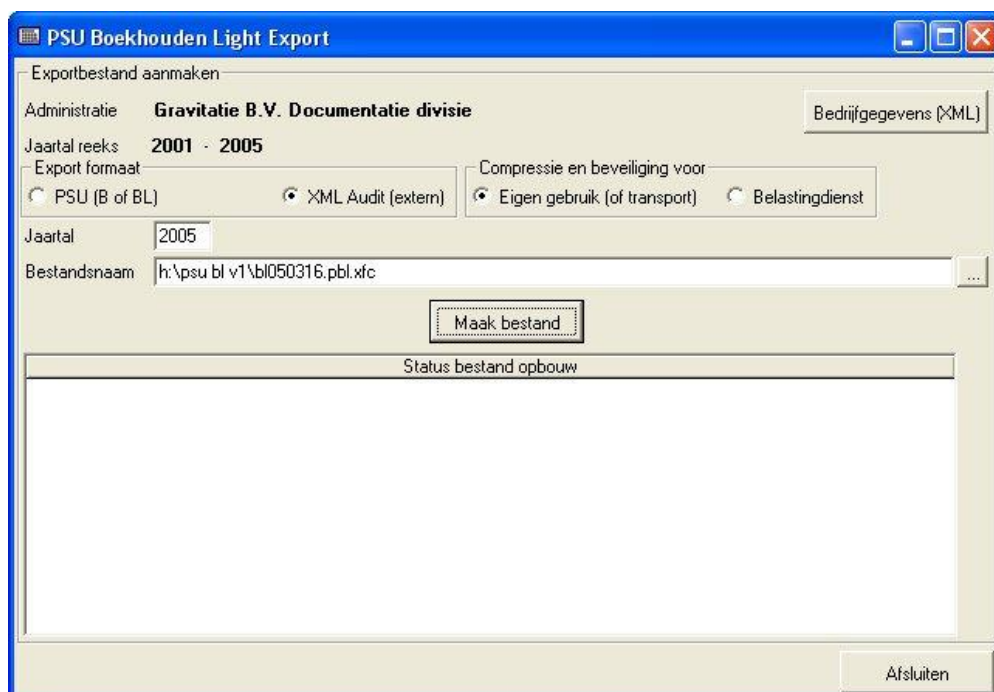
Veel ondernemers voeren zelf de boekhouding in met PSU Boekhouden Light, en laten periodiek de boekhouding controleren door een boekhouder of accountant. Als het administratiekantoor of de accountant met een ander boekhoudprogramma werkt, kunnen die boekhoudprogramma's over het algemeen 'XML Auditfile Financieel' verwerken. Hierdoor kan het gebruik van het 'XML Auditfile Financieel' veel tijd en geld besparen.

3. De module Export

Bij het starten van het programma zal het zoeken naar de boekhouding gegevens in dezelfde directory. Het zal de naam van de administratie en de mogelijk te exporteren jaartallen weergeven. In het 'jaartal' veld zal het lopende jaar automatisch worden ingevuld. De voorgestelde bestandsnaam, met extensie 'BLX' kan worden aangepast. Met de '...'-knop kan eventueel een bestandsnaam worden aangewezen.

Door te kiezen voor 'XML Audit' zal het scherm een aantal extra mogelijkheden bieden, zoals hieronder staat afgebeeld.

De instellingen voor 'eigen gebruik', 'belastingdienst' en de aanvullende gegevens die kunnen worden ingegeven met de 'bedrijfgegevens'-knop zullen worden behandeld in hoofdstuk 6.

Status bestand opbouw
- Uitvoeren voorcontrole
- Exporteren factuurbalans.....
- Exporteren van rekeningen....062 rekeningen gereed
- Exporteren van beginbalans....000013 mutaties gereed
- Exporteren mutaties.....000067 mutaties gereed
- Exporteren debiteuren.....0025 gereed
- Exporteren crediteuren.....0000 gereed
- Exporteren debiteurmutas....000026 gereed
- Exporteren crediteurmutas....000001 gereed
- Exporteren van journaal.....000016 posten gereed
- Het bestand is met succes aangemaakt!

De knop 'Maak bestand' zal de boekhouding van het opgegeven jaar in het opgegeven bestand plaatsen. Als het opgegeven bestand reeds bestaat zal het programma vragen of het kan worden overschreven. Als dat niet kan, bestaat de mogelijkheid een andere naam op te geven.

Het venster 'Status bestand opbouw' zal aangeven welke handelingen worden uitgevoerd, en welke fouten er in de bestanden gevonden zijn.

De 'Afsluiten' knop zal het programma beëindigen.

4. Speciale aandachtspunten voor de module Export

Bij het werken met PSU Boekhouden Light zijn er verschillende punten waar enige extra aandacht nodig is. Het betreft de werking van PSU Boekhouden Light ten opzichte van andere boekhoudprogramma's, zoals ook PSU Boekhouden V4. Deze punten zijn:

- 4.1 De beginbalans;
- 4.2 debiteuren/crediteuren;
- 4.3 factuurmutaties.

Dit zijn onderdelen waar PSU Boekhouden Light mogelijk anders werkt als het programma die het exportbestand moet importeren. De exportmodule zal het exportbestand zodanig opmaken dat programma's die op dit punt anders werken alle mogelijke informatie uit het bestand kunnen halen.

4.1 De beginbalans

In het eerste jaar dat gebruik wordt gemaakt van PSU Boekhouden Light zal de beginbalans worden ingeboekt. In volgende jaren zal het saldo verlies&winst uit vorige jaren automatisch worden geteld bij de balansaldi, en *virtueel als beginbalans* van het lopende jaar worden opgenomen.

In het tweede jaar en volgende jaren zullen de grootboekrekeningen van de balans *wel een beginsaldo tonen*, maar deze bestaan *niet als journaalpost* in de boekhouding.

Om deze reden zal het exportbestand een beginbalans als journaalpost opnemen. Bij importeren in PSU Boekhouden V4 of PSU Boekhouden Light zal de vraag worden gesteld of de beginbalans dient te worden geboekt. Als de boekhouding waarin het bestand zal worden geïmporteerd al een beginbalans bevat, zou de beginbalans niet opnieuw moeten worden geboekt. Betreft het een nieuwe 'lege' boekhouding, dan dient de beginbalans wel te worden doorgeboekt.

De mutatieregels van de beginbalans bevatten in alle tekstvelden het woord 'BBALANS' en de journaalpost zal periode 0 aangeven. Hiermee kan de beginbalans worden onderscheiden van de overige boekingen. Zie hoofdstukken 5 en 6 voor meer informatie over de inhoud van het exportbestand.

4.2 debiteuren/crediteuren

PSU Boekhouden Light bevat geen debiteuren en crediteuren. Het bevat een factuuradministratie. Elke boeking op de grootboekrekening debiteuren of crediteuren dient een factuurnummer te bevatten. Per factuurnummer zal een opstaand saldo van de factuur worden bijgehouden. Aangezien het programma waarin het exportbestand zal worden geïmporteerd wel een debiteuren- en/of crediteurenadministratie kan bevatten, zullen alle factuurmutaties als debiteuren- en crediteuren mutatie worden opgenomen.

Alle crediteurenboekingen worden opgenomen onder een crediteur '999999 Diverse crediteur'. Als er niet wordt gewerkt met de module PSU Verkoop zullen alle debiteurenboekingen worden opgenomen onder een debiteur '999999 Diverse debiteur'. Wordt er wel gewerkt met de module PSU Verkoop zullen de juiste debiteurgegevens uit de verkoopadministratie worden opgenomen.

4.3 factuurmutaties

Het programma kan bij gebruik van de module PSU Verkoop aangeven welke mutaties betrekking hebben op een factuur en welke betrekking hebben op een ontvangst op de factuur of een correctie op de factuur. Deze informatie zal door het programma in het exportbestand worden opgeslagen. De factuurmutaties bevatten een 'F' in het VF-veld (zie hoofdstuk 5), ontvangsten of betalingen op facturen een 'V'.

---

5. Bestandsformaat 'PSU'

Het exportbestand is opgebouwd uit regels, met elk een indicator die aangeeft welke informatie in de regel voorkomt. Die indicator bestaat uit de eerste twee tekens van elke regel. De inhoud van de regels staan vermeld in de tabel op de volgende pagina. In de gecodeerde vorm bevat het bestand ook informatie over de gebruiker en de administratie.

De regels mogen in het bestand in een willekeurige volgorde staan.

Naast de velden op de volgende pagina bevat het bestand een record met informatie over de herkomst en gebruiker van het bestand. Deze wordt dan gebruikt ter controle van de gegevens in het bestand.

reg soort record veldnaam	lengte rec	lengte veld	soort veld
00 bestand	15		
- regelnummer		2	num
- aanmaak datum jjjjmmdd		8	tekst
- aangemaakt door 'PSUBL'		5	tekst

Bij het importeren van een gecodeerd bestand in PSU Boekhouden V4 of PSU Boekhouden Light bevat het bestand nog regels over het bedrijf of administratie. Hierdoor is het mogelijk om systeemvelden in te vullen, bijvoorbeeld 'naam administratie'. Zo kan een exportbestand uit PSU Boekhouden Light of PSU Boekhouden V4 in PSU Boekhouden V4 worden geïmporteerd in een niet bestaand bedrijf. Het bedrijf zal dan automatisch worden aangemaakt.

Omdat de regels met bedrijfsgegevens ervoor zorgen dat het exportbestand door de importmodule als 'vertrouwd' wordt gezien, zal deze informatie alleen in uitzonderlijke gevallen worden gegeven.

Hieronder volgt een voorbeeld van een bestand in ASCII-modus. Het betreft geen werkend voorbeeld doch een voorbeeld van elke mogelijke regel die voor kan komen. In de praktijk kan dit bestand natuurlijk zonder meer worden geïmporteerd.

```

0020050206PSUBL
01000100Inventaris B0
01000900Kapitaal/privé B0
05161800Prins "Winkel van Sinkel"
06262600ZZ Publishers
1120050101BBALANS 000100BBALANS 1000,00 BBALANS
1120050101BBALANS 000900BBALANS 1000,00-BBALANS
1120050110Verkoop 002110GBK002003 7,84-161800/05010007/Prins "Winkel van Sinkel"
1120050110Verkoop 002010GBK002002 41,25-161800/05010007/Prins "Winkel van Sinkel"
160501000720050110Verkoop 49,09 99999900120020050110GBK002001
21Verkoop Verkoop
21BBALANS BBALANS
40BB 0000022005010120050101BBALANS
400020000022005011020050110Verkoop

```

reg	soort record veldnaam	lengte regel	lengte veld	soort veld
=====				
01	rekeningen	60		
	- regelnummer		2	num
	- rekeningnummer		6	num
	- rekening naam		50	tekst
	- soort rekening		1	tekst
	- niveau		1	num
05	debiteuren	83		
	- regelnummer		2	num
	- debiteurnummer		6	tekst
	- debiteur naam		50	tekst
	- BTW nummer		25	tekst
06	crediteuren	83		
	- regelnummer		2	num
	- crediteurnummer		6	tekst
	- crediteur naam		50	tekst
	- leeg veld		25	tekst
11	mutaties	98		
	- regelnummer		2	num
	- datum jjjjmdd		8	tekst
	- boekingsoorsprong		10	tekst
	- rekeningnummer		6	num
	- referentie		9	tekst
	- bedrag		13	999999999,99-
	- omschrijving		50	tekst
16	debiteurmutaties	71		
	- regelnummer		2	num
	- factuurnummer		8	num
	- factuurdatum jjjjmdd		8	tekst
	- boekingsoorsprong		10	tekst
	- bedrag		13	999999999,99-
	- Factuur of Verwerking		1	tekst
	- debiteurnummer		6	tekst
	- muta-key		23	tekst
18	crediteurmutaties	71		
	- regelnummer		2	num
	- factuurnummer		8	num
	- factuurdatum jjjjmdd		8	tekst
	- boekingsoorsprong		10	tekst
	- bedrag		13	999999999,99-
	- Factuur of Verwerking		1	tekst
	- crediteurnummer		6	tekst
	- muta-key		23	tekst
21	dagboeken	35		
	- regelnummer		2	num
	- dagboek		2	tekst
	- naam dagboek		25	tekst
	- financiële rekening		6	tekst
40	journaal	35		
	- nummer journaalpost		3	tekst
	- aantal mutatieregels		6	num
	- laagste datum journaal		8	tekst
	- hoogste datum journaal		8	tekst
	- dagboek		10	tekst

6. Bestandsformaat 'XML Auditfile Financieel'

Het XML Auditfile Financieel is een inmiddels algemeen geaccepteerd formaat. Vrijwel alle boekhoudprogramma's kunnen de bestanden verwerken, evenals de belastingdienst.

Er kunnen met PSUBL Export twee soorten bestanden worden aangemaakt, leesbare en gecodeerde. De gecodeerde vorm komt in twee smaken, de gecodeerde vorm voor eigen gebruik, die is uit te pakken met een vrij verkrijgbaar uitpakprogramma, en de codering voor de belastingdienst, die alleen de belastingdienst kan uitpakken.

Als op het hoofdscherm is gekozen voor 'XML audit', kan met de dan weergegeven schakeling worden aangegeven welke codering dient te worden gebruikt.

In de 'ASC' modus zal de schakeling niet zichtbaar zijn. De uitvoer zal altijd leesbaar in het bestand worden geplaatst.

Het auditfile kent een aantal verplichte gegevens. Een aantal van die gegevens zijn niet beschikbaar in PSU Boekhouden Light. Met de 'Bedrijfgegevens' knop kunnen de verplichte velden, zoals in de afbeelding hiernaast worden aangevuld.

Zonder juiste invulling van het scherm kan geen XML bestand worden aangemaakt.

Bedrijfnummer PSU	999
Korte naam bedrijf	Gravitatie B.V. Docu
Naam bedrijf	Gravitatie B.V. Documentatie divisie
Adres bedrijf	Hoofdkade 95
Postcode bedrijf	9503 HD
Plaats bedrijf	Stadskanaal
Fiscaal nummer	

Voor het in- en uitpakken van de bestanden zijn door de belastingdienst vrij verkrijgbare programma's gemaakt. Ook is er een 'Auditfile' viewer beschikbaar. Deze applicaties zijn verkrijgbaar via de website www.softwarepakketten.nl. Ook is op deze website veel informatie te lezen over het XML Auditfile Financieel.

Voor administratie- en accountantkantoren heeft Gravita testversies van het XML Auditfile Financieel beschikbaar. Deze zijn opvraagbaar via info@gravita.nl.